

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

I

Emne: ~~36 Helsing, fadder og søn~~ Fylke: Vestmark
 Tilleggsspørsmål: 57, 52, 53 Herad: Bd.
 Emne: 36 Helsing, fadder Bygdelag: St. Nordbo
 Oppskr. av: Olav Nordbo Gard: St. Nordbo
 (adresse): Bd Vestmark. G.nr. 54 Br.nr. 8 og 10.
 A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. keigne oppskrift.
 B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1
 Dei sier det, men kan og nokke annen
 eller hound.

2
 For i hida helse folk på alle die
 make, ikke nå. bestekte korn
 for pålag 30 og 20.

3
 Det var ingen fast regel, men nå
 skal die yngste helse først.

4
 Dei sa: Gunnar, gudag og
 gakkell!

5
 For det godt prest, husmann
 og mullspok, tok folk se seg
 drappen eller tuta, som stod
 med hatten under armen.

7
 Nei, det var det samme. Men
 i gamle dager tok die kinn
 og vart i mudene, nå helse
 die haddere

8

Die handkussa i lag, kystje, mose
i jata, ved utgjeng. Da var det
vant og uvant. Die handkussa
på snøborn når die kom på utging.

9

Some klappa på oksla, det var bekn
på muskop eller kurve.

10

Die tok av seg ratten når die
vågede kystjikklokkene

11

Die tok av seg ratten når die
måtte likkista og når die
hussa på tvær og brudgom
etter ringda, ja på foreldre
til brudepart og

12

Die kunde katta opp til a helse.
De tok die no i labben.

13

Kun sa quuaren fra dugar - kl. 8-9
guddag "pro dugard til kl. 6-7.
om kielden, og "gukuell" etter den
tida. - Kun kussam sa:
"dag" og "Kuld, ittye gud"

14

Kir natou sat d. gudag om
morgun, kunnu die bli svaru:
gukuell - på spit. Die lika
det ittye.

Det: i Karhusmannen kom sief om
morgaun, sy helvagsguddag, var
det sin bande som saba: Det
var dogen for sy sagdey.

16
No minn mar'n' maktje fram,
sus millom di yngre.

17
Di gamle sa nauleg: gud signi
signe arbeidet, signe speilet
"signe maken" o. s. v. Na det slutt.

19
Ja, gjesten tok opprett kullinga.

20
Di had omå på i samtale
under 4 augur. Som sa på gjest-
under tre augur. På kassband
"sag og di sa gjett det stoga."

21
Di baute ikkje på innedåra, men
på ute dora. I di siste 20 år ha
det blitt mange som pekkar på
dora: innedora.

22 og 23
Kar sin frammand kom inn
Adla ham. Di sa: "Ja di for
sika." Og han gjett lyst og
selte seg på sin spel. Det kunde
kansk seya av stolen fyrst.

Di sa og "guddag og takk for rest."

Some stad til di bad di setta, andre
gjikk. Det gjerste er det beste.

24

Di tok ikkje av seg hatt eller tui.

25

Di kunne seia: Du veit ikkje
mer nå? du blikje kje lengre
mer du?

26

Ein gut frå Agder kom til Ri. Han
sa: Gitt deg på stekken for
kjerne & du i frå da? Og
i frå Agder? Ja da for
du sette deg på stolen?

29

Di tok opp mot di ute ved kulla.
og sa: 'Velkommen'

30

Some sa: Forut i takk for meg
(Korn). Du for lura nå vel?
God tur, lykke på reis.

U) for siste gang når det var lang
reise. f. d. til Amundskule. Di
om i ture hoans likferd?

32

Kysning bli ikkje brukt, einast
fjeldra kyske snibara, og
tungekoner i løynd.

Du quidde notan med sin
annen. Det var å, byge nåst^e
Helt barn og foreldre. Men andre
og.

42

Det kunde du notare la kjøben
med barnas. Men det var ikke
si vanleg.

44

Du sa å tykke be^e når du
yuske sin noka godt, f. d. si
kū han hadde kjøpt, ut arbeid
han ville gjere, si kuse o. s. b.

45

Folk sa, gudeleg jät, "godt
nyttår^e"

46

Du sa lite. Ordet Kaudalans
in sans syddan, nytte og ikke av
vanlige bänder.

47

Du sa: takk o sei^e Takk^e
for mat å drikke. Mange
mva takke og småbarn bli
lorte til å mva takke.

Some sa å: Takk for maten^e
når du pekk bakels, i hånne^e
f. d. Jøseg mva takke - bakelse.

Kjøkkemistaren "takka for like"
i lekperda.

Men du drakk ein austkålsskål
og klyffe av den både.

Det var ein run som stod
fram med littkiste, mens du
døde og sa du hadde vært
gode husar og spente karar
i slagsmål. "Han banka
opp Nordigardskaramen", sa han.
Så det var ein god mann som
gikk til kulta. Det var ein
dritte austkålsskål.

49

Du kunne slå ut med armen,
eller å sjå til ein annan
kult.

50

Tolk sier du til alle. Men
de' til kondisjonerte og fine.
Men i det aller siste under
det som sier "de" og til
vanlege bygdefolk. Dette
og "dekkar". Men ellers
na alle du til ein annan.

7.

Till gjestspørsmål.

51

« Eg var høgt gamle komer her
sagt: « & du lagje te setta.

« Du sa og: « Eg ska følgje
deg ut så du ikkje glegg
att? « Eg du pygde ut på
nulla, eller i svala.

52

« Du lika ikkje at granuar banka
på. « & du rekkeg anda? «
Kunne du seia, « Du som du
var « onda? « var høfden, like
for seg.

« Høvar sa ofte nok til minn
når du møttest, helse ikkje.

« Det godt ofte og str næstgjede
eller gode kjende.

53

« « De e godt de som att kjem, «
du når nokon hadde gjymet
noko og kom att. « De godt seg
i påkast? « De var godt du
ville lyas te kom?

« & for din hime? « Vi du
seda han vil kom ut så
svinfast? «

57

Men i Gæstebud. vi iin aukrok
som du kalla: Næsten, d. v. s. det
var aukrok, men velt ikke nå.

Der stavar ser gammeltdags.

7 1860 - ~~to~~ ~~en~~ helst gammel
folk: "segne dig Tor i
künd."

Det er ikke langt til Nes Kyrkje
(Nes er annekke til Gæstebud) og
ved Nes Kyrkje har eg funne
eit navn som syner at der
var vore gammel Kultsted.

Det er prænstoda Talsven
(i: Talslunden) med fastevinge
boulag. Der har du lagt
i land med prænster
i for - Kristelig tid.

58

Det kunde du tulla på skinn.
du kunnst. d. stå ved stål -
vegve. Men det er gammalt,
så bare segna er att.

Men små er det some some
kastar skinn i varpa. m. a. gjir
tunderskrivne det.

Når katta set iin loppa i vurt,
sier du ho, set gjest: ly da tok
du ho i loppa, og muskulla.